Q. What are Freebies ? Are those detrimental to democracy and fair elections ? Give your opinion.

फ्रिबीज ची स्पष्ट अशी संज्ञा नाही. एखादी वस्तू, सेवा मोफत वितरित करण्यास फ्रिबीज असे म्हणता येईल. उदा. बीज, टी.व्ही. फ्रिज, इत्यादि.

फ्रिबीज हा प्रकार तोच असाच मानला जातो. पण काहि व्यक्तिंच्या मते, फ्रिबीज देणे हा समाजकल्याणाच्या मार्ग सुद्धा असतो. प्रत्येक नाण्याच्या दोन बाजू असतात, त्याच-प्रमाणे फ्रिबीज चे चांगले आणि वाईट परिणाम लोकशाहि व्यवस्थेवर पडतात. काहि तज्ञांच्या मते फ्रिबीज देणे, यामुळे अर्थव्यवस्थेवर गंभीर परिणाम पडतात. एखादि वस्तू मोफत वितरित होत असेल, तर त्याचा खर्च कोणाला तरी भरावा लागतो. त्यामुळे करदात्यांवर याचा भार पडतो. समाजात मोफत वस्तू पुरवठा होत असल्याने, तो अर्थव्यवस्थेस हातभार लावण्यास कमी पडतो. मोफत वस्तू, सेवा मिळत असल्याने आर्थिक क्रियेत सहभागी न होण्याची मानसिकता समाजात निर्माण होते.

बहुतेक राजकिय पक्ष निवडणुकित मते मिळविण्याच्या उद्देशाने निवडणुकी पूर्वी मोफत

वस्तू, सेवा पुरवण्याची बोली करतात.

त्यामुळे समाज मोफत सुविधा मिळविण्याच्या आशेने त्या राजकिय पक्षास आपले मत देतात. याचा परिणाम लोकशाही व्यवस्थेवर पडतो. एखादा उमेदवार जो या सर्व सुविधा पुरवू शकत नाही, तो या राजकिय व्यवस्थेत, प्रशासनात येण्यास मुकतो.

~~फ्रिबीज देण्यासाठी~~

या सर्व सुविधा पुरविणे यांसाठी एक डेटा/डाटा असणे आवश्यक आहे, त्यामुळे यास फ्रिबीज असे म्हणाले जाणार नाही. गरजू व्यक्तींना मोफत वस्तू, सेवा पुरविणे हा जनकल्याणाचा मार्ग असू शकतो. 'कोवीड' च्या काळात या सेवा, वस्तू 'जीवनरक्षक' ठरल्या आहेत. उदा. ~~[illegible]~~ राशन

भारतीय संविधानातील 'राज्याची मार्गदर्शक तत्वे' कल्याणकारी राज्याची कल्पना करतात. त्यामुळे राज्याला या सेवा, सुविधा पुरविण्यापासून मागे घेता येणार नाही. त्यासाठी राज्याकडे 'डाटा' असणे आवश्यक आहे, जो गरजू व्यक्तीपर्यंत सेवा, सुविधा पुरवू शकेल. मोफत वस्तू, सेवा पुरविणे निवडणूकीत मते मिळविण्याचे साधन न बनता, जनकल्याणाचा एक मार्ग असला पाहिजे.